

Locuinti'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

a in

Strat'a tragatorului [L6-
vészutona], Nr. 5.

Scrisorile nefrancaute nu se voru
primi decatu numai de la corespon-
dintii regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre șase lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu întregu . 12 „ „ „

Pentru Romanul'a:

pre a. întregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru Inserțiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taxa tim-
brala pentru fiecare-cara publica-
țiune separat. In loculu deschis
20 cr. de linia.
Unu exemplariu costa 10 cr.

De pre campulu resbelului.

Nou'a armata franceza de la Loire nu este numai visu sêu illusiune, ci realitate, că-ci ea esiste intru adeveru. Invingerea ce a reportat'o la Orléans, in 9. nov., a supr'a armatei generalului Tann, e cea mai evidenta rectificare pentru guvernulu francezu care, cu ocașiunea negociatiunilor de armistitiu, n'a voit'u a se supune toturor conditiunilor arbitrarie ale dlui Bismarck. Buletinele, cele publicaramu in numertulu trecutulu alu diuariului nostru, ni presinta unu tablou viu despre evenimentele petrecute in tinentulu de la Orléans, si e prim'a ora in acestu resbelu lungu si sangeros, că raporturile franceze si nemtiesci convinu pre deplinu unulu cu altulu; ambele constata una respingere totala a armatei nemtiesci, si una innaintare rapede si victorioasa a trupelor franceze. Generalulu Tann a fostu mersu până la fluviulu Loire contr'a inimicului, si lupt'a a avutu locu pre drumulu cătra Beaugency; armat'a nemtiesca fu batuta si trebui sê se retraga, ce'a ce se recunosce si de regele Vilhelmu in depesi'a sa, tramisa reginei August'a, numai cătu că sub urmat'ori'a forma: „Generalulu Tann s'a retrasu, luptandu-se, d'innaintea poterii prevalente. Inimiculu a urmaritu acêsta retragere, asié încatu generalulu Tann s'a opritu numai la Toury;” prin urmare retragerea s'a executatu 7-8 mile nemtiesci. Regele se mangaia cu ace'a, că generalulu Tann a primitu degiã intarire, si asié lupt'a va avé a se incepe de nou.

Comandantele armatei de la Loire a comunicatu guvernului francezu d'in Tours urmatoriile: „Generalulu Aureles a ocupatu Orléans-ulu dupa una lupta de doue dîle; perderile nostre se specifica la 2000 morti si raniti, éra ale inimicului sunt multu mai mari; amu facutu 1000 de prizonieri, alu caroru numeru s'a mai immultitu prin persecutiuni; amu ocupatu doue tunuri, 20 cara cu munitiune, precum si una multime mare de proviantu. Ordinulu de dî alu comandai accentua, că tote pusetiunile fure ocupate cu fortia mare. Inimiculu se afla in retragere. Guvernulu multumesce trupeloru si conteza la curagiulu loru.”

Asié dara pre orizontulu intunecosu alu Franciei a aparutu una radia noua de lumina, si acêsta este: invingerea franceza la Orléans, careia nu i se pote neci decatu negá rezultatulu materialu si insemnata morală. Posesiunea Orléans-ului éra pentru prusi de una importantia mare, că-ci ea li deschideá oalea spre unulu d'ntre cele mai fructifere tinenturi ale Franciei; ea i puneá in pusetiunea, d'a impedeá pre francesi in formarea si organizarea armatelorou noue, si acêsta posesiune fă cumperata de prusi cu greutati terribile si cu sacrificie sangerose. Inse acestu avantaju li s'a rapitu prin francesi, si aci consiste rezultatulu materialu alu acestei invingeri; totu atatu de mare i este si importantia morală. — Armat'a de la Loire, compusa d'in recrutele republicei, a batutu pre inimiculu dedatu cu invingeri, si impregiurarea acêsta va influentiá, in modu electrisatoriu, a supr'a poporului francezu; i-va insufiá curagiu si, in fine, i-va dá potere noua. Cine cunosce caracterulu poporulu alu francesiloru, va sci, că una fapta succesa cu norocu si executata cu potere, e de ajunsu pentru a pune in flacara schintiu'a insufletirei, innadusita sub cenusia, si estu-modu acêsta invingere si-va avé influenti'a sa. Nimbulu neinvingerei, cu care érau incungiurati până acum'a prusii, e nimicitu, si estu-modu francesii se voru convinge, că vointi'a si resolutiunea firma a unei natiuni mari voru poté delaturá nenoricirea, adusa a supr'a loru prin tradare si lasitate.

Pre cum armat'a franceza de la Loire a facutu pre prusi sê cunosca si senta poterea unei armate poporale conscie, si carea se lupta pentru libertatea patriei sale, asié si regele Vilhelmu are destule ocașiuni d'a se convinge innaintea muriloru Parisului, că d'in momentulu, in care complicitii lui Napoleonu au parasitu pamentulu sacru alu Franciei pentru a se duce de voia buna in captivitate, a trecutulu tempulu invingertiloru conti-

nue si eluptate cu usiuretate mare. Cu capitulatiunea Metz-ului au caditu si ultimii conspiratori bonapartisti, si asta-di porta drapelulu republic'a, carea e mai resoluta a perî, decatu a se aruncá la pitorele inimicului sêu in modu tradatoriu. Celu ce prinde asta-di arm'a in Franci'a, acelu-a i-ora-pesce d'in mana numai mortea, si cine primesce asta-di vre-una comanda in Franci'a, acelu-a e mai gat'a a mori, de cătu a renuciá la ea.

Dupa unu telegramu d'in Tours, datatu d'in 13. novembre, ministrulu Gambetta adresá, in 12. nov., unu apelu insufletitoriu cătra armat'a de la Loire d'in Orléans, in care se accentua, că armat'a se afla asta-di pre drumu ofensivu cătra Parisu, si că dupa aperarea organizata, republic'a e acum'a in pusetiune, d'a asigurá resbunarea natiunala. — Unu telegramu d'in Berolinu, datatu d'in 13. novembre, comunica, că una depesia a guvernului francezu d'in Tours, adresata admiralului Perchonet, si carea ajanse in mânele prusiloru, intetiesce la actiune contr'a litoralului nemtiescu, pentru ca trupele litorale sê nu se pota intrebunțiiá contr'a Parisului.

Se dice, că generalulu Bourbaki a formatu degiã in Lille una armata de 30,000 fetiori, carea va portá numele „armat'a de nordu;” prin urmare, scirea respandita de diuariulu anglesu „Daily News”, precum si de foiele belgiane, că generalulu Bourbaki si-ar' fi depusu comand'a, nu e alta-ce decatu una scornitura.

Diuariulu „Indépendance belge” comunica, că maresialulu Mac-Mahon se afla inca totu in Pourru-aux-Bois, unu opidu langa confinele Belgiului, unde fu transportatu ca ranitu dupa capitulatiunea de la Sédan; inse acum'a e aproape restauratu, si a incunosciintiatu pre comandantele acestui opidu, că pote fi transportatu si accepta numai sê i se spuna loculu in Germani'a, unde are a se duce. Dupa numitulu diariu, maresialulu Mac-Mahon va fi internatu in Wiesbaden, d'impreuna cu oficerii d'in statulu sêu majoru.

Dupa scirile mai recinti, ce le primiramu in 13. nov., armat'a nemtiesca concentrata la Toury consiste, in urm'a fortificariloru tramise corpului de armata alu generalului Tann, d'in 80,000 fetiori; éra unu corespundinte prusofilu alu diuariului anglesu „Times” specifica poterea armatei franceze de la Loire la 120,000 fetiori cu mai bine de 200 tunuri. — Deci nu incapa indoieia, că luptele mai de aproape ale acestei armate voru fi lupte importante si deciditorie, cari voru avé influenti'a mare si a supr'a asediarii Parisului.

Dupa victorios'a lupt'a de la Orléans d'in 9. nov., generalulu si comandantele supremu alu armatei franceze de la Loire, Aureles, a emisu urmatoriulu ordinu de dî, datatu d'in cartirulu generalu, 10. nov.: „Oficieri, suboficieri si militari ai armatei de la Loire! Armele nostre au ocupatu tote pusetiunile inimicului, care se afla in retragere. Guvernulu, incunosciintiatu prin mine despre acêsta fapta a vostra, me insarcineza a vi esprime multiamit'a lui. O facu acêsta cu placere in mediu-loculu nenorocirei Franciei, carea si-a indrep-tatu ochii spre voi si contéza la curagiulu vostru. Sê ni incordâmu tote poterile, pentru ca acêsta speranti'a sê nu devina illusoria.”

Unu telegramu d'in Munichu, datatu d'in 14. nov., ni aduce important'a scire, că armat'a generalului Tann, atacata de 12,000 francesi, fû mai de totu sfarimata. Doue regimente nemtiesci de infanteria, cari au fostu formatu quarée contr'a cavaleriei franceze, fure decimate prin ajutoriulu artileriei. Francesii nu dedeáu neci unu pardonu. Una colona de usari fû respinsa in lacurile fluviului Loire, unde s'a nimicitu cu totulu. Armat'a lui Tann s'a retrasu până la Etange. Poporatiunea spriginesce armat'a.

Dupa scirile nemtiesci d'in Versailles, datate d'in 14. nov., armat'a franceza de la Loire s'a intrunitu cu armat'a formata in Bretagne. — Caltorii sositi in Arlon comunica, că bombardarea cetatii Thionville s'a inceputu degiã, si că numit'a cetate arde d'in 13. novembre. — Dupa scirile d'in Parisu, datate d'in 10. nov., si sosite in Londr'a

in 14. l. c., francesii au aradicatu unu redoutu nou la Villejuif, pre care l'au inarmatu cu 20 de tunuri; unu ala doilea redoutu s'a facutu intre Villejuif si Vitry; innaintea ambeloru acestoru redoute sunt facute siantiuri, asemenea celoru de la Sebastopole, de pre tempulu resbelului d'in Crimea. Armat'a generalului Tann se specifica acum'a la 70.000 fetiori. — Dupa unu telegramu d'in Berolinu, datatu d'in 14. nov., Isle-sur-Doubs si Clairival fure ocupate de prusi in urm'a mai multoru lupte mice; gardele mobile s'au retrasu spre sudu. — Unu altu telegramu d'in Berolinu, d'in 14. l. c., specifica perderile generalului Tann la 42 oficerii si 1700 morti si raniti, afara de prizonieri.

Processe de pressa contr'a „Federatiunei.”

Dilele trecute ni se immanuã urmatoriulu actu de acusatune d'in partea procurorului generalu magiaru:

Nr. 612.

Trib. de pressa.

Pres. in 7. nov. 1870.

Onorabilelui juriu d'in districtulu de Pest'a.

Actulu de acusatune

alu lui Ionu Szabó, subdirectore alu căuseloru regesci si procuroru generalu in cauzele de pressa pentru districtulu de Pest'a

contr'a

lui Ionu Porutiu, locuitoriu in Pest'a si redactoru resp. alu diuar. „Federatiunea.”

in caus'a delictului de pressa cuprinsu in Nr. 177 de la 5. aug. 1870. alu diuariului politicu „Federatiunea.”

Nr. 1798.

1870.

Onorabilu juriu!

In Nr. 177 de la 5. augustu an. c. alu diuariului politicu „Federatiunea” edatu in Pest'a prin proprietariulu Alexandru Romanu, sub responsabilitatea redactorului interimálu Ionu Porutiu, — care numeru este alaturatu aci sub B., in traductiune autentica, cătra actele de investigatiune de sub %, éra sub C. in unu exemplariu originalu, — s'a publicatu sub inscriptiunea: „Pest'a, 4. aug. 23. iuliu 1870” unu articlu anonim care, precum areta întregu cuprinsulu articlului, nesuindu a instrainá pre cetatiunii de limba romana ai tieriei de la implinirea legale a detorintiei loru de „honvédi”, i animeza ca, in urm'a unui periclu imminente ce ar' amenintiá patri'a, sê nu si-implinesca detorinti'a receruta, si, astfelu, întregu cuprinsulu articlului fiindu una provocare la nesupunere contr'a autoritati'i legali, mi-am prezentatu plansorea la judele de instructiune in afacerile de pressa pentru districtulu de Pest'a, in 14. oct. 1870 sub Nr. 1672, si asié, dupa mediu-locirea si terminarea regularia a investigatiunei, accludendu tote scrisorile relative la acêsta cauza, am onorea a substerne urmatoriulu

Actu de acusatune:

Articulu de sub acusatune, tratandu relatiunile de facia a le Europei si mai vertosu situatiunea Austro-Ungariei, areta periculu, in care acestu statu ar' poté fi aruncatu, si in urm'a acestoru-a se nesuesce a demunstrá, că pusetiunea romaniloru in acestu imperiu nu e de natura, ca ei sê sentiesca vr'o insufletire pentru a-lu aperá; a nume articlulu se incepe numai decatu asié:

„Sê ni facemu detorintiele nostre de romani, si apoi sê nu ni pase, ori-ce sê se intemple. Noi ni cunoscemu bine pusetiunea nostra in

Austro-Ungari'a, unde până astăzi strainii au făcut pururea politica pre cont'a noastră, unde tirania ne a trasu si ne a împinsu în câtrău i-a plăcutu, unde mai înainte germanisarea, era asta-di magiarisarea ni-a amenintiatu si ni amenintia natiunalitatea, si unde natiunea romana a fostu si este despretuita. Este bine, ca să repetăm de una sută de ori nedreptățile cari le suferim, căci ori-candă statulu austro-magiaru a fostu său va fi în periclu, guvernulu a cerutu si va cere contribuțiunea sangelui nostru si a averei nostre."

Dupa aceste, espunendu în aline'a 2-a, că statulu austro-magiaru este asta-di amenintiatu de tote părțile si că guvernulu, ne așteptându vr'unu bine nece de la învingerea armelor franceze nece de la a celorlora pruseseci, se teme, că resbelulu nu va remane localisatu, — areta pregătirile pretinse ce s'au facutu pentru așterea imperiului, si relativu la aceste, în aline'a 3-a, dîce:

"Dacă n'aru fi chemati în resbelu decâtu nemții si magiarii, adeca natiunile suverane, noi n'amă dîce nimicu, ci li-amă dorî succesu bunu; înse cestiunea este cu totulu alt'a: poporele asservite, romanii, slovacii, serbii, etc., înca voru fi fortiate să prinda arm'a în mână pentru așterea imperiului austro-magiaru. Aci se nasce apoi întrebarea, că ore romanii, — vorbimă acum'a numai despre romanii, căci suntemu romanii, — pentru ce voru avé a-si sacrifică sangele si cont'a cui?"

Autorulu articlului respunde la acésta, că romanii au a-si sacrifică sangele pentru imperiulu austro-magiaru, pentru pactulu dualisticu, cont'a ori-carui-a, care ar' atacă asiediamintele austro-magiare în vigore, si în urm'a acestui respunsu observa urmatoriile: "Inse romanii știu bine, ce este pactulu dualisticu; ei s'au luptatu până acum'a, pre cale legale si constituționale, chiaru cont'a acestui pactu; ei au voit'u si au pretinsu până acum'a una alta base pentru reconstituirea monarchiei; ei si au aretat'u aceste dorințe juste a le loru în tote împregiurările si prin tote mediu-locele!" Si, după aceste, espunendu procedur'a romanilor în acésta privinția, dîce: "Cu tote aceste, romanii n'au fostu ascultati, vocea loru a fostu amuțita: romanii au fostu pururea respinsi. Ce posedu dara romanii în Austro-Ungari'a si ce au ei să apere asta-di său mane, candu acestu imperiu nefericitu va fi periclitatu, amenintiatu său atacatu d'în partea cui-va?" După aceste, trecundu la detaiuri, menționeza uniunea Transilvaniei, legea natiunalităților si a instrucțiunei publice cari, — după afirmarea autorului, — sunt magiarisatorie, legile feudali de proprietate, drepturile regali (regalia minora) a le aristocratiei magiare, legea municipală, drepturile virili a le plutocratiei si aristocratiei magiare, suprematia magiara, limb'a oficiale a statului magiaru — limb'a magiara — punendu în totu loculu întrebarea: "Acéste le voru așteră ore romanii?" Acésta parte a articlului se termina asié:

"Așteră voru romanii? mori voru romanii pentru principiile politice a le Dloru Beust-Andrássy-Deák?"

Si, în aline'a 4-a, respunde:

"Acéste întrebări sunt usiore pentru fia-care romanu si sunt forte grele pentru cei ce ne voru chiamă, ne voru provocă si ne voru însufletî la unu resbelu, prin care se va decide existinț'a imperiului austro-magiaru. Noi ni-amă facutu detorinț'a; amă aretat'u tote smintele guvernului de una sută de ori; amă spusu, că cestiunea Transilvaniei trebuie resolvita spre multumirea romanilor; amă dîsu neîncetatu, ca natiunea romana să fie respectata în mesura egale cu cea magiara." După aceste, espune incuștatul pretinse ce guvernulu magiaru le a comis facia cu romanii, si arunca guvernului în ochi, că:

"N'a voit'u să auda nece una data de Romani; că a fostu si este neînduplecatu, si că nu vede si nu aude nimicu."

Autorulu articlului începe era-si aline'a 5-a:

"Să mai întrebăm una data, ce au dara romanii d'în Austro-Ungari'a să apere, si cont'a cui au ei a se luptă? Unde este libertatea romanilor d'în Austro-Ungari'a, si care, unde este inimicul nostru? Istori'a ni demustă, că nece unu poporu pre lume nu s'a luptatu pentru sclav'ia — ci pentru libertatea sa. Este ore imperiulu austro-magiaru idealulu romanilor? Este elu libertatea romanilor? Nu, — amă dîsu si dîcemu neîncetatu; elu este, sub condițiunile de asta-di, nefericirea, este sclav'ia noastră."

Acestu cuprînsu citatu ad litteram d'în articlulu cestiunatu areta că, fără de nece una base, elu a purcesu d'în presupuștiunea, ca-si candu romanii aru fi oprimati în imperiulu austro-magiaru si aru fi persecutati de guvernulu, si de aci deduce, că romanii n'au nece unu picu de inte-

resu pentru a așteră existinț'a imperiului, si asié scopulu său nu este alta-ce decâtu a instrință pre romanii de la detorinț'a loru legale de „h o n v e d i."

Fiîndu-că acestu articlu, precum areta datulu său, s'a publicatu după erumperea resbelului pruso-francescu, si înca, precum marturisește însu-si autorulu, s'a referitu chiaru la periculu ce acestu resbelu ar' poté produce pentru imperiulu austro-magiaru, prin urmare fiîndu că s'a publicatu într'unu tempu si între nise împregiurări, candu chiaru si după presupuștiunea autorului eră forte posibilu, ca detorinț'a de „h o n v e d i" a cetatiani-loru să fie reclamata d'în partea statului, — este lamuritu, că autorulu articlului n'a avutu si n'a potutu avé alta intențiune, decâtu a suatuf pre cetatiani de limba romana, ca să deneghe implinirea aceste detorințe a loru legali, căci, precum se dîce în articlulu incriminatu, istori'a atestă, că nece unu poporu nu s'a luptatu pentru sclav'ia, era existinț'a imperiului austro-magiaru, după autorulu articlului, este nefericire si sclav'ia pentru romanii, si asié articlulu incriminatu este provocare cont'a legii si cont'a autorității legale.

După-ce înse Ionu Poruti u a recunoscutu, că însu-si a scrisu articlulu cestiunatu si l'a publicatu în diariulu „F e d e r a t i u n e a," redactatu de elu; eu acum'a dara pre numitul Ionu Poruti u, locuitoriu de Pest'a si redactoru interimalu alu diariului periodicu „F e d e r a t i u n e a," cu comiterea delictului de presa determinatu în §. 6. alu articl. de lege XVIII d'în 1848, si me rogu de onorabilulu tribunalulu de presa, ca să binevoiesca a fiesă unu terminu de pertractare pentru acésta cauza de presa înainte juriului, si, considerandu că articlulu d'în cestiune s'a publicatu ca originalu în limb'a romana, a se ingriji de unu interprete, în întielesulu ordinațiunei ministeriali d'to 17. maiu 1867, si a me incunoscintiă despre acésta pre mine prin esemplariulu primu alu actului de acusatune, era pre acusatu prin alu doilea esemplariu, în modulu indatinatu.

Remanendu cu onore

Alu onorab. juriu

umilitu servu

I o a n u S z a b ó,
subdirectore alu causeloru
regesci si procuroru gene-
ralu în causele de presa.

Nr. 612. ex 1870.

Trib. de presa.

Pentru pertractarea verbale si publica si pentru enunțierea sentinței în actiunea penale de presa, intentata prin actulu presinte de acusatune, se defige șiedinț'a camerei juratiloru în sal'a tribunalului de presa alu cercului de Pest'a (Strad'a Kerepes, Nr. 65) pre diu'a de 29. novembre 1870, 9 ore ante-merid., si dlu acusatu Ionu Poruti u, redactoru respunditoriu alu diariului politicu „F e d e r a t i u n e a," sub gravitatea consecințelor cuprinse în ordinațiunea ministrului de justitia d'to 17. maiu 1867, este citatu prin present'a decisiune indusa în esemplariulu alu doilea de acusatune, era procurorulu generalu se incunoscintieza despre acésta în modu citativu prin esemplariulu alu treilea alu actului de acusatune; totodata se comunica partiteloru litiganti, sub /., si lista juratiloru d'în Bud'a-Pest'a, cari sunt chiamati a si dá servitiulu loru în acésta cauza de presa.

Pest'a, 7. nov. 1870.

I o s i f u S á r k á n y, m. p.,
presiedinte alu tribunalului de presa
pentru camera juratiloru d'în distric-
tulu de Pest'a.

De la Congresulu natiunalu besericescu d'în Sabiu.*)

În șiedinț'a a XIII, după autenticarea protocolului șiedinței a XII, Presidiulu presentéza renunțierea în scrisu a parintelui Zacharia Boiu de la oficiulu de membru suplitoriu alu senatului scolasticu metropolitanu.

Vincentiu Babesiu amintese, că deputatulu Ioanu Popoviciu înca a renunțiatu la oficiulu de membru alu senatului episcopescu metropolitanu, si-a motivatu înse renunțierea, era a parintelui Zacharia Boiu nu e motivata, deci propune, ca renunțierea acestui-a să nu se primesca. — Punendu-se la votu, propunerea dlui Babesiu se primește; era în loculu deputatului Ioanu Popoviciu, alesu în senatulu episcopescu, constatata fiîndu rudeni'a d'înșului

*) Vede Nr. 111 si 112 ai „Fed."

cu deputatulu Iacobu Popoviciu, alesu în senatulu strinsu besericescu, se decide a se face alegere noua.

Presidiulu presentéza mai multe plansori a sup'ra protopresbiterului si deputatului congresualu d'în dieces'a Caransebesiului Ioanu P. S e i m a n u, cari se transpun la comisiunea petitiunaria.

Ioanu L e n g e r u face urmatori'a propunere:

Luandu în consideratiune, că felulu ritualului besericescu nu este unificat în nici o comuna, ci că într'o comuna se esecuteza mai cu pompa decâtu în ce'alta;

luandu în consideratiune, că si acestu momentu este calificatu de a micsorá ved'ia preuțimei în comunele, unde se esecuteza cu mai pucina pompa;

Subscriulu roga pre înaltulu presidiu a asterne acésta propunere sinodului episcopescu spre regulare.

P. Episcopu Ioanu P o p a s u e de parerea că, de ora-ce nu se aduce nici unu casu specialu spre spriginirea aceste propuneri, acésta să nu se priméscă. — Ioanu B r a n u de Lemeni înca e de acésta parere.

Presidiulu face observarea, că preuții sunt obligati toti a severă servitiile dumnedieșci după „liturgiconu", care fiîndu un'a norma generală, nu se mai potú dá instrucțiuni speciale. În urma, punendu-se la votu, propunerea se reiepta.

Ioanu Lengeru propune:

Luandu în consideratiune, că portulu preuțimei în reverenda este o împregiurare, menita de a sterni respectu în animele creștiniloru; luandu în consideratiune, că felulu de ocupatiune a preuțimei nostre, precum si starea materiala a d'însei nu-i concedu a considerá preacrierea besericesca de a se portá totu-de-un'a în reverenda, asié ca să nu vateme demnitatea besericea si chiaru a individualității sale ca preutu: subscriulu roga pre înaltulu sinodu episcopescu a regulá portulu reverendelor, asié ca preuțimea, numai candu este în servitiu, să fie îndetorata a se infatșiă în reverende, era la d'în contra, să-i fie concedu a se portá civilu.

Branu de Lemeni e de parere că, de ora-ce acésta propunerea involve o cestiune de disciplina, congresulu să nu o ié în pertractare. — M a c e l a r i u sustiene că, dacă preuțimea nostra ar' fi într'o stare materiala mai favorabila, în adeveru ar' fi de doritu, ca preuții să amble totu în reverende; înse d'în consideratiunea starei actuale, în carea se afla preuțimea nostra, e pentru propunere. — B a b e s i u asemenea e pentru propunere.

Presidiulu areta că, venindu în Transilvani'a, a fostu d'în mai multe părți provocatu de a staru, ca preuțimea să se porte imbracata mai cuviintiosu; si, prin sfaturi cu graiulu si în scrisu, i'a succesu a face în privinț'a acésta atăta, încatu asta-di pre pucini sunt între preuți, cari la infatșiări oficiose si în oficiu preste totu, se nu amble în reverende. Areta mai departe, că ordinațiunile emise în privinț'a acésta nu îndetoreza pre preuți a merge si la lucru în reverende.

Georgiu Ioanoviciu partinindu propunerea dlui Branu de Lemeni, se trece la ordinea d'ilei.

I a c o b u P o p o v i c i u face urmatori'a propunere:

Considerandă că, spre mare dauna a besericei nostre, unitii, în cont'a legiloru sustatorie ale patriei d'în anulu 1848, au ocupatu mai multe sesiuni, beserice si scole de la beserica nostra, mi ieu libertatea a face urmatori'a propunere de conclusu: 1. să binevoiesca maritul congresu a decide si a recomandă sinodoloru eparchiali ca, componendu o consignatiune despre tote realitățile ocupate de uniti de la beserica nostra, să asterna acésta consignatiune celui mai de aproape congresu natiunalu besericescu, carele apoi să mediu-locesca la înaltele locuri a recastigă aceste realități ale besericei nostre; 2. pentru evitarea pericului de a poté si mai departe strainii a ocupá bunurile besericei nostre, să mediu-locesca maritul congresu, ca tote realitățile besericei nostre să se prescria în cartea funduara ca realități besericesci, era nu parochiale. — În privinț'a aceste propuneri se decide, că se va pune, la tempulu său, la ordinea d'ilei.

Georgiu P o p a dă cetire referatului comisiunii scolastice, constatatoriu d'în 80. §.

Presidiulu, după cetirea acestui referatu, pune întrebarea: dacă acestu referatu e să se ié acum său alta-data în desbatere?

B a b e s i u e pentru de a se pune acum la ordinea d'ilei.

Presidiulu fiîndu asemene de acésta parere si declarandu-se si congresulu în acésta directiune, se deschide desbatere generale asupra acestui operatu.

Referentele Georgiu P o p a raporteza, că operatulu elaboratu în congresulu d'în 1868, care s'a fostu transpusu comisiunei, neaflandu-se coresponditoriu împregiurătoriloru de asta-di, modificate prin legea de instrucțiune publica facuta în diet'a țierei la anulu 1868, n'a potutu fi lătu de base pentru desbaterile sale. Adaugă, că comisiunea, la elaborarea acestui operatu, a fostu si constrinsa prin relațiunile esterne, create prin legislațiunea țierei. Încatu pentru cuprinsulu operatului, elu se estindă numai a sup'ra părții administrative a scoleloru, remanendu a se face instrucțiunile în sinodele eparchiale. — B a b e s i u e de parerea, ca acestu operatu, facundu-se

unele modificări, să se primescă fără dezbateri speciale; nu ar' vrea să se introducă numai decât ca lege, ci să se recomende numai ca instrucțiune pentru sinodele eparchiale și, după ce se va dezbate acolo, să se pertracteze definitiv în congresul cel mai de aproape. — **Macelariu** e de părerea că, de ora-ce lipsește acum timpul de a se lua în dezbateri, operatul comisiunii să se primească en bloc ca lege provizorie pentru întreaga metropoli. — **Georgiu Ioanovicu** face observarea că, dacă acestu operat s'ar' primi și ca lege provizorie, va trebui să se subterna regimului spre întărire; de altmătrele e de părerea deputatului **Vincentiu Babesiu**. — Deputatul **Nicolau Gaetanu** încă partinește propunerea acestă. **Parintele eppu Ioanu Popasu** face observarea, că nu se poate impune consistorielor de a pune în lucrare acestu operat, de ora ce elu conține lucruri cari depind în parte și dela comună autonomă. **Vincentiu Babesiu** și formulează propunerea în modulu următoriu: „Congresulu, avendu în vedere restringerile ce i le impune în acestu obiectu legea țierei; și în angustulu acestor restringeri, considerandu proiectulu propus de comisiune de unicu posibilu, ca pre atare d'în indemnulu necesității pre urgente lu primește spre a-lu recomanda sinodelor eparchiale, ca să-lu introducă conformu impregiurărilor d'în fiecare eparchia; era votarea unei legi definitive în această materie o sustien pentru impregiurări mai favorabile.”

Dându-se cuventulu d'în urma referintelui, acestu sustiene, că ar' fi bine, ca proiectulu să nu se mai îndrepte de la unu sinodu la altulu, ci să se pună provizoriu în lucrare. **Presidiulu** face urmatoriă propunere: „Congresulu primește provizoriu proiectulu comisiunale despre unu regulamentu în privința regulării investiamentului, și lu recomanda sinodelor eparchiale spre a-lu pune în lucrare și a referă apoi congresulu despre vitalitatea acestui proiectu.”

Punendu-se la votu propunerea deputatului **Babesiu**, se respinge. Apoi se pune la votu propunerea **presidiului**, carea se primește

Dupa ace'a se primește proiectulu comisiunii, fără dezbateri speciale. Totu asié s'a primitu proiectulu pentru arondarea protopresbiteratelor. În fine se continua referatul comis. petitiunarie.

Dupa unele amenunțe, **Macelariu** propune progarea ședintielor congresuale. **G. Ioanovicu** se declara pentru închiderea sesiunii, d'în consideratiunea că deca se va aretă vre-o necesitate, congresulu se pote convocă era-si. Dupa o dezbateri mai lungă, se primește închiderea ședintielor. Se alege unu membru ordinariu d'în cleru pentru senatulu episcopescu în personă deputatului **Nicolau Andreieviciu**. Cu acestă, ședința se termina.

Estrasu d'în „Telegr. R.”

Unu suspinu dupa congresu.

Este cunoscutu, că atâtu întregulu corpu investiatorescu, câtu și singuratecii investiatori d'în tractulu protopopescu alu **Lipovei**, și, după acestă, și alti investiatori d'în tote părțile, și-aradicara vocea parte prin conferințe investiatorești, parte ca singurateci, cerendu de la maritul congresu nationalu emanciparea școlor și a investiatorilor, și aretându-si necesurile ce i-apeșă; și acestă o facea parte prin jurnale, parte prin rogări adresate de-a dreptulu maritulu congresu nationalu d'în **Sabiiu**.

Innaintea de congresu, fiască-care investiatoriu nutreă în pieptu-i ore-care speranță, și fiască-care cugetă, că după atâtea suferințe și neajunsuri în cari sunt investiatorii și școlile noastre, și în urmă vaietelor și a tanguirilor lor, și voru vedă salvarea; totu cugetău că vaietelelor voru strabate cu asié resunetu în mediul-loculu maritulu nostru congresu, în cătu causă lor, ca un' a d'între cele mai urgente, se va pune în dezbateri; dar', dorere, speranță ne-a parasitu.

Ne-amu convinsu d'în protocolulu maritulu congresu, publicatu în diurnale, cumcă causă școlor și a investiatorilor n'a meritatu nici macaru 2 ronduri; — ce va să deca acestă nu știu, atâtă inse știu, că noi investiatorii, vedindu-ne și de asta-data lasati și parasiți, tacemu și nădămu, suferindu tote până vomu mai pot' suferi.

Dlu V. Babesiu dăce în telegramulu publicatu în „**Albina**” Nr. 90, că „congresulu s'a închis, fiindu căte afă de urgentia și lasandu sinodelor celelalte;” de șiguru că causă școlor și a investiatorilor, privindu-o maritul congresu ca pre un' a ce nu e urgentă, au lasat'o pre sēma Sinodelor, er' Sinodele o voru dă consistorielor, aceste apoi se și ingrigescu de mănăne de școle și investiatori, — esemplu ni este și denumirea inspectorilor noii, și d. e., ven. consist. d'în **Aradu**, ni-a numitu inspectorii și nise preții, de cari domne a perane și ne leresce; nu șim ce voiesce ven. consistoriu arada cu acele denumiri, că-ci sub asemenea inspectorii, cum sunt mai cu sēma preții denumiti d'în protopopiatulu **Lipovei**, școlile noastre nu voru înflori, ba ve asigurămu dloru școli consistoriale, că cu astu-feliu de omeni le duceti și să pierdiare.

Noi investiatorii amu spusu și aretatu în publicu și totu chipulu cele ce ne dore; amu aretatu unde este

ran'a și, dacă On. Sinode și consistorie iubescu școlile confesiunale și li voiescu binele și înflorirea, li recomandă să grabescu întru vindecarea acelei rane periculoșe.

docintele M.

Investiatu'ra adultiloru.

Ministrulu de cultu și instrucțiune publică a dispusu prin una ordinațiune mai nouă a se face pregătiri în țiere întreaga, pentru ca în tomnă curgatoria să se înceapă investiatu'ra adultiloru. adică a acelor omeni cari, trecundu preste etatea de 15 ani, nu se mai pot' oblegă a ambli la școla. Spre acestu scopu, prin ordinariate și prin inspectorii școlastici voru fi provocați totu preții, investiatorii și alti amici ai investiatu'rei poporului, ca să suatuescă poporulu a luă parte în această investiatu'ra proiectată, er' ei insi-si să fie instructorii adultiloru cu atâtu mai vērtoșu fiindu că fiască-care individuu, care în decursulu țierei viitoare va instrui pre poporu, va primi pentru tota personă adultă, precare o va investia a cetisă scrie, dela statu una remunerațiune de 3 florini; era pentru personă, care știe cetisă o va investia numai a scrie, va primice căte 2 florini. Prin urmăre, unu investiatoriu, prețu, scl., care va investia a scrie și ceti pre 50 omeni, va primi de la statu una remunerațiune de 150 fiorini, șumulția destulu de considerabile pentru unu investiatoriu sēu prețu.

Asemene voru fi premiați și acei-a, cari voru țienē poporului investiatu'ra d'în economia, istoria naturală, fisic'a populară și calculatiune.

Cari voru voiți a primi informațiuni mai detaiate, au a se adresă protopopiloru sēu inspectoriloru școlastici respectivi.

D'în parte-mi, prin aste orduri voiescu singuru a trage atentiunea publiculu romanu la acestu obiectu, care debue să ne interesede inadivān.

Investiatorii și preții, primindu a supra-si greu'a sarcina a instrucțiunii poporului adultu, potu face mare șierbitiu națiunei și folosu materiale ște-si. Ar' fi tempuru, să ne convingemu acum și să cugetămu seriosu, că fără a poporu cultu sunt numerate d'ilele națiunei; deci înainte de tote și preste tote să dămu poporului investiatu'ra.

Bud'a, lun'a lui noemvre.

Codrus.

VARIETATI.

*(A pelu cătra femece.) Diurnulu „**Statele-Unite ale Europei**” publică, într'unulu d'în numerii sēi, urmatoriulu „a pelu cătra femece” d'în partea domnei **V. Griesstraut** d'în **Algeria**: „O! femece, o! sorori, să ne școlămu! Fratii ni sunt secerati cu miele. Sē esimu d'în această atitudine pasivă în care ștemu retienente. Pr'între bajonetele însangerate, o! frații nostri, întindeti mânele celoru-alti omeni, frații nostri și ei, șangele loru curge ca și alu voștru; și ei moru fără să știa pentru ce, și după dinsii lasă, ca și voi, femece și copii cari plangu!.. O! femece, o! sorori, mame, socie, amante, fete! Șante paditorie ale bunurilor șacrate ale familiei, ale societății, ale umanității!.. Sē ne școlămu, sē ni ștergemu lacrimelore, și, fidele anticoloru tradițiuni ale femeelor, patrioticele tradițiuni ale Francezii, sē ne radicămu vocea în contra acestui oribile sacrificiu alu vistiiloru umane. Sē ceremu a fi ascultate: ștemu diumetate d'în genulu umanu, acea diumetate, a sup'ra carei-a apesa mai greu dorerile caminulu și miseriele patriei. Sē gonimu d'în spiritele napoiate falsele doctrine despre necesitatea resbelulu. Sē aretămu poporele unite, regulandu-si d'însele interesele reciproce în nesece congrese pacifice. Sē gonimu de pre buzele copiiloru nostri acelu apelu ne întielesu, anti-creștinu: „la Domnedieulu armelor” „Domnedieu Christu nu mai e Domnedieulu armelor, ci unu Domnedieu alu păcii. Domnedieulu resbelulu este Marte; mora în memoriile omenilor, cum a moritu sub ruinele antice și pagane civilizatiunea greacă și romană. Cuventulu nostru fia de focu; vointia noastră de feru, și — dacă e trebuința — sē șcim suferi pentru a dă pacea lumii.” „**Rom.**”

*(Binefacerile concurentiei.) **Macelarii** d'în **Fagarasiu** șuplicara, în 21 octomvre, la magistratulu de acolo, ca să li se concedă a urcă prețulu carnei de vita de la 20 cr. la 21 cr., d'icundu, că altmăterea nu voru mai pot' subsiste. Acestă cerere a loru inse, prin mediul-locire primariulu urbanu, **G. Fagarasiu**, nu s'a implinitu, și asié prețulu carnei a remasu totu la 20 cr., ce'a ce s'a și publicatu numai decâtu în orasiu. Dar' abié ce șervitoriulu magistratulu încetă cu baterea tobei, unu macelariu cu numele **Wolf** școșe afara una tabelă, prin carea anunță, că carnea de vita costă la d'înșulu numai 18 cr. Vedindu cei-lalti macelari periculu, se grabira a invită pre **Dlu primariu**, ca să publice prețulu unui pundu de carne, pentru lună ace'a, cu 17 cr., ce'a ce după media-di se și întemplă.

*(**Ioanu Olteanu**), nouu denumitulu episcopu alu dieceșei Iugosiane, a depusu în 11 l. c. juramentulu în mânele **Maiestăței Șale**.

*(**Congresulu nationalu șerbescu**) d'în **Carlovitiu** a adresatu **Maiestăței Șale** una reprezentatiune, în carea lu-roga să-si dēe înaltă șa învoire la una dotatiune anuală de 25.000 fl: d'în bugetulu țierei pentru ajutorarea șerbeciloru greco-orientale d'în **Croșia** și **Slavonia**, și una alta reprezentatiune pentru unu ajutoriu anualu de 40.000 fl. d'în procentele respective d'în fondurile averei confinari pre șem'a șerbeciloru d'în confiniulu militaruu.

*(**Multimă publică**.) Infestatu în carieră meă ștudiosă de valurile neajunselor, m'am luptatu cu țaria spre a le pot' delatură, inse chiar' atunci eră să șucumbu, candu aveam numai unu pasu până la ore care-va ajungere a școlulu meu. Atunci ștrigai: Ajutoriu! și vocea meă șesperată afă resunetu în mai multe anime bine-sentțiorie. Mai multi barbati marinosi și compatimitori mi-știnsera mână de ajutoriu; dreptu-ace'a acestor marinosi **Mecenati**, cari contribuira la ajutoru meă, mi-țien de șacra detorința a li aduce caldușulu meu tributulu de recunoșșentia. În **Gherța**: **DD. Macedonu Popu** 1 fl., **Ștefanu Biltiu**, **Ioanu Anderco**, **Mihaelu Șiorbanu** canonici, câte 1 fl., **Pavelu Huza** 2 fl., **Andreiu Antonu** 1 fl., **N. Chertice**, prof. 1 fl., **N. Velle**, vice-șectoru 1 fl., **Ionu Papiu**, prof. 1 fl., **Augustinu Munteanu**, advocatu 2 fl., **Dr. V. Popu** 1 fl., **Bogdanu Bulbucu**, negotiatoriu 1 fl., **Șamuelu Rettigi**, jude primariu 1 fl., **N. Ratiu** 1 fl., **Teodoru Manu**, vice-șiscalu 1 fl. În **Clușiu**: **DD. Șamuelu Porțiu** 1 fl., **V. Vajda** 1 fl., **Gavrila Popu**, protopopu 1 fl., **N. Piposiu** 50 cr., **Ioanu Filipanu**, protopopu 1 fl. În **Oradea**: **D. Iustinu Popiu** 2 fl. **Beiusiu**, 10 noemvre 1870. **Ioanu Cupcea**, m. p. studentu de clasa a 8.

Șciri electrice.

Viena, 12. nov. Se asigură, că reprezentanții diplomatici ai **Rusiei** aru fi anunțiatu oficialmente în **Constantinopolea**, **Viena** și **Londra**, că **Rusia** nu se considera mai multu legată de tractatele d'în 1856.

Viena, 12. nov. **Potocki** a arangiatu ieri una adunare a toturor proprietarilor mari d'în senatulu imperialu, cu scopu de a formă una partidă guvernamentale de mediul-locu.

Praga, 12. nov. Transportarea de vestminte de ierna pentru armată șrusească șa șistatu. — **Agentii** consulatulu francesu d'în **Viena** așquireza aici voluntari.

Petropole, 12. nov. Se vorbesce, că principele de corona șruseșcu se va numi de **maresialu** alu armatei ruseșci. — **Generalulu Annenkoff** fū însarcinatu a duce această denumire la **Verșailles**.

Berolinu, 13. nov. Concentrarea armatei, șe va operă contra armatei francesce de la **Loire**, ș'a ideplinitu.

Cu privire la procedură **Rusiei** în cestiunea tractatelor d'în 1856, cetimu încă urmatoriile telegrame:

Viena, 13. nov. Conferințele relative la nouă procedura a **Rusiei** au începutu. **Dlu Novikoff** dede cetire unui circulariu, prin care **Rusia** anunția paciscentiloru tractatulu de la **Parisu**, că ea va încunoscintiă pre înaltă **Porta**, cumcă nu se mai considera legată prin acele determinatiuni ale tractatulu de **Parisu**, cari șreștingu poterea marina și navigatiunea ruseșca pre **Marea Neagră**. **Cabinetulu** de **Petropole** anunția numai aceste puncte ale tractatulu de **Parisu**, provocandu șe pre faptul, că determinatiunile materiale ale tractatulu s'au calcatu degiă de mai multe ori, precum în cestiunea principatelor danubiane, în celelalte inse recunoșșce actele pre de plinu, și se feresce a fi șulevata sēu a voiți să șuleveze, prin acestu pasu, cestiunea orientale în totu cuprinsulu sēu. Circulariulu aretă, că procedură **Rusiei** are doue puncte de emanare, unulu materialu și altulu formalu. Incătu pentru partea materiale, **Anglia** are în totu casulu votulu decisivu în această privința, de ora-ce determinatiunea d'în cestiune ș'a primitu în tractatu în favorulu **Angliei**, celelalte poteri nu voru avē causă a aduce decisiuni rigoroșe. Ce se atinge inse de partea formale a procedurii ruseșci, această merita cea mai aspra șesaprobare, că-ci atunci tractatele europene abié și mai pot' obțienē valoarea și auctoritatea, dacă se potu face și încuviinția asemeni repăștri unilaterale de la acele tractate.

Viena, 13. nov. **Societatea** de navigatiune ruseșca de pre **Marea Neagră** a închiatu în d'ilele trecute unu tractatu șecretu cu guvernulu ruseșcu, prin care șocietatea se obligă a și șpreface, la d'orința guvernulu, tote năile în vapore de resbelu.

Berolinu, 13. nov. Șcirea, că **Rusia** a renunțiatu la tractatele d'în 1856, a produsu la bursă de aici una panică mare și a consternatu chiaru și pre rusii, cari se sustienu aici.

Constantinopolea, 13. nov. Not'a rusesca nu este nice decatu moderata, ci e categorica; Turci'a este resoluta a o respinge in modu totu asié de categoricu. In urm'a declaratiunei rusesce, se facu aici intariri mari

Londra, 13. nov. Not'a Angliei, ce se va tramite la Petropole dice, ca va sprigin' cu energia caus'a Turciei, ba amenintia chiaru si cu ajutoriu materialu.

Viena, 14. nov. Despre afacerea rusesca se vorbese, ca guvernulu englesu a tramisu unu protestu la Petropole, in care declara pasulu Rusiei de una violare unilaterale si nemotivata a tractatului. Angli'a nu pote abandoná interesele por-

tei in nice unu casu. Gortschakoff respunde ambasadorului englesu, ca Rusi'a nu si-pote retrage pasulu facutu, cu tote aceste-a inse, afacerea se pote complaná pre cale internatiunale. Una nota rusesca prevestesece degiá, ca cestiunea acésta se pote resolve prin unu congrésu, pentru carele, Prusi'a si-ar' fi si datu consentimentulu. — Aici se crede, ca Rusi'a este pre deplinu pregatita in privint'a inarmárilor militare; chiaru si reservele sunt conchiamate degiá de mai multu timpu. — Se accepta immediatu esirea flotei englese d'in marea mediterana, precum si conchiamarea parlamentului.

Viena, 14. nov. Beust confereza in acestu

momentu cu consululu Angliei si alu Turciei despre cestiunea orientale. Stimulatiunea liniscita de ieri a disparutu: situatiunea devine amenintatoria. — Una nota a portei a sositu aici, in carea se atinge conchiamarea unui congressu la Viena.

Bursa de Viena de la 14. novembre, 1870.

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Includes 5% metall., Imprum. nat., Sorti d'in 1860, Act de banca, Act. inst. cred.

Proprietariu si editoriu ALESANDRU ROMANU Redactoru respund. interim. IONU FORUTIU.

Tote ce nu convina onor. p. t. cumpertori, séu se va reprimi séu se va schimbá cu alte marfari; una dovedá despre cea mai stricta soliditate.

Una singura proba este de ajunsu

Spre a se convinge cineva despre pretiurile de totu efitine ale objectelor mai diosu insirate.

Tote marfurile se vendu sub garant'a celei mai bune qualitáti.

Una asemenea assortimentu de objecte cele mai nove, mai practice, precum si luxurose, nu se afla in Viena; sa portatu grigia pentru tineri si betrani, incatu pentru unu pretiu bagatelu se potu afla pae alea presente cele mai frumoase si mai potrivite pentru domni si domne, precum si pentru copii de ori-ce etate si stare.

Catalogulu pretiurilor lu-va prim' ori-cine gratis si prin epistola francata, indata ce si-va areta adresa apriatu; este deci unu avantaju forte mare pentru P. T. locuitoru d'in provincia a si procurá unu asemenea esemplariu, unde se pote vedé apriatu atatu pretiulu, catu si numirea toturoru objectelor, ce se afla in depositu. — Especlarile se facu séu prin postcoptatiune [achnahm], séu prin trimiterá pretiului de-a-dreptulu.

Estra su de articli diferiti de cea mai noua fabricatiune.

Pielaria vienesa,

encosenta cu cea mai buna fabricatiune.

- Taseo de mana pentru dame, cu ceren de coielu. 1 buc. cr. 65, 75, 90, fl. 1, 1, 20; d'in cea mai fina pel' de chagriu, cu tarat, sacretu ascutu, 1 buc. fl. 2, 2, 50, 3, 20, 3, 50, 4; acela cu pusunariu incantat, fl. 3, 50, 4, 50, 5.
Cole mai noue punge de mana practice pentru dame séu domni, 1 buc. cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1, sortile cele mai fina fl. 1, 30, 1, 50, 2, 2, 50.

- Portofole practice, a cr. 60, 80, fl. 1, 1, 50, sorti pre-fine, 1 bucata fl. 2, 50, 3, 4, 5.
Portu - cigare, 1 buc. cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1, 1, 50, sorti pre-fine, fl. 2, 50, 3, 5, 50.
Notitie, cr. 10, 15, 20, 25, pre-fine in pele, cr. 30, 40, 50, 80, fl. 1, 1, 20, 1, 20, 1, 20, 1, 50.

- Taseo de calatoria d'in pele tare, cu lacatu, 1 buc. fl. 2, 20, 2, 50, 3, 20, 3, 80, 4, 50, 5.
Giamantane (cofers) de druma, nepenetrabile, cu cea mai buna imparitura, 1 buc. fl. 2, 40, 2, 50, 3, 50, 4, 50, 5, 6.
Flacone pentru calatori, imbracate in pele, si pocale 1 buc. fl. 1, 30, 1, 50, 2, 20.

- Manusie de vera, pre-bune, de atia séu matase, pentru copii pana la 8 ani, 12 cr., pana la 15 ani 15 cr., pre-fine 20 cr., pentru dame 20 cr., pre-fine 25 cr., cu mancheté 30 cr., d'in matase resucita 35 cr., mapeia pentru dame, pre-elegante, 35 cr., pentru domni 25 cr., pre-fine, 35 cr., matase resucita, 45 cr., legaturu pentru dame séu domni, ce se potu spela, fara, tivitura, 20 cr., se ala pre alegu si dupa asist.

- Cinguloru (bráno) pentru dame si copii. Pentru copii, instruita, 5 cr., dupa late 15 cr., pentru dame 25 cr., d'in pele elegantu; cinguloru pentru dame séu fetele 35, 40, 50 cr., impreanate cu matase 70, 80 cr., fl. 1.
Celu mai mare assortimentu de albumuri pre-frumose:
Pentru 25 portrete, blue-ornat, cr. 60, 80, fl. 1.
" 25 " cu ornamentu pre-fine fl. 1, 50, 2, 3.
" 50 " sinu, cu impimatura de aur, cr. 90, fl. 1, 50, 3.
" 50 " cu celu mai frumosu ornamentu, fl. 2, 50, 3, 3, 50, 4, 5.
" 100 si 200 portr. 1 buc. fl. 4, 5, 6, 8.

- Album cu musica.
Fie-ce album, candu se deschide, canta done d'inter cele mai nove si placute piese de jocu séu opere, cu tonuri pline de tactu si placute. Ce sprindere placuta pentru vizitatoriu, carele d'in curiositate, frundarindu prin Album, este totu-odata insoetia de muzica. 1 buc. formatu micu, fl. 9, 30, 10, 50. 1 buc. formatu mare si lungu, fl. 12, 15, 1, 1 buc. quartu mare, esemplarie de luxu, fl. 14, 15.
Cele mai fine telescopu optice cu linte acromatice si cu putere chiara de vedutu in departare de 1, 2 pana la 3 mile, a fl. 4, 4, 80, 7.
Mape de scriu, cu incuitoria, fl. 1, 1, 50, 2, acela-si, forte practice, cu intocmire completa, 1 buc. fl. 2, 2, 50, 3, 3, 50, 4, 5.
Necesariu pentru dame, providiute cu tote requisitele vie casulu, cu ornamentu esterioru pre-finu, cr. 50, 80, fl. 1, 1, 50, acela-si, ordiate de luxu, fl. 2, 2, 50, 3, 4, 5, 1 cutia cu 6 ace diferite de brodaritu, cr. 15, 1 cutia cu 20 ace de impletitu, cr. 10 si 20, 1 cutia cu 100 ace de cusutu sortite cr. 2, 1 cartu de modele pentru notatu si brodaritu cu 20 modele, cr. 5.
Diametare pretiulu de mai insate. Una parchia vase, fagunulu celu mai nou, porcelanu franceosu, cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1, 50, sorti mai mari, fl. 2, 3, 4, 5.
Una presentu practice si efitina este noua gamitura de scriu d'in bronzu vechit, constataritu d'in 10 bucáti, si adica: 1 tencuitoru de orologiu, 1 calimaru, 1 tencuitoru de condote, 2 luminarie (fiesnic) pentru scriu, 1 termometru, 1 luminarie de mana, 1 amariu (scaparatoriu), 1a tergueriu de pise. Tote sunt esutate forte frumose si elegantu si costa numai 3fl.

Totu-una-data tragu atentia onor. locuitori d'in provincia a sup'ra departiementulu meu de comisiuni; este uniculu de felulu acestu-a, si primesce si comisiuni mari si mice in ori ce privint'a, Serecomenda deci la comandari numeroase.

Marfuri de jocu si jocuri sociale.

S'a avutu in vedere ori-ce copilu, tineru séu betranu, avutu séu seracu; in Viena nu se gasesce alta pravalie, care se ofera unu assortimentu mai variu, si in care se se venda cu pretiuri atatu de moderate. Diferite jocuri scientifiche interesante pentru junimea studiosa, de asemenea si unu assortimentu immensu de jocuri nove sociali interesante pentru copii de tota etatea, etc., etc.

Conspectulu marfurilor de jocu.

- Papusc imbracate pomposu, 1 buc. 30, 50, 80 cr., 1, 2, 3, 4, fl.
Papusc neimbracate, 1 buc. 10, 20, 30, 40, 50, 80 cr. 1, 2, 3, 4, fl.
Papusc mecanice fagurite cu voce, mica capulu, manele si pilerelu, 1 buc. 70, 90 cr., fl. 1, 20.
Jocuri de Lotteria si Tombola, 20, 30, 50, 80 cr.
Clocanu si campana, 10, 20, 30 cr.
Domino, 20, 30, 50, 80 cr.
Siachu, sinu, cu figura, fl. 1, 40, 1, 50, 2.
Pocpu (jocu), 10, 20, 40, 80, 80 cr.
Jocuri de pacienta, 20, 30, 40, 60, 80 cr., fl. 1, 1, 50, 3.
Jocuri de edificatu, 20, 40, 60, 80 cr., fl. 1, 20, 2.
Jocuri de cuburu, 30, 60, 70, 90 cr., fl. 1, 20, 2.
Aparatu pentru desennu, 30, 60, 90 cr.
Cassete de incerare, 60, 80 cr., fl. 1, 1, 50, 2.
Piane, fl. 1, 50, 2, 3, 8.
Posaune, trompote, tobe, violine, Guitare, cimpole, harmonice, jocuri cu campanu si alte instrumente forte efitine.
Jocarie, pentru copii mici neprecuiputi, d'in lemnu naturalu, séu d'argintu cr. 15, 25, 30, 50.
Animale diferite cr. 5, 10, 20, pana la fl. 1.
Animale, in forma naturate, cr. 50, fl. 1 pana la fl. 2.
Alte lucruri de jocu, in mfi de esemplarie, cr. 10 pana la fl. 4.
Jocuri sociale, de la cr. 30, 50 pana la fl. 2.
Cele mai nove carti cu chipuri, cu séu fara textu, 1 buc. 10, 15, 25, 45, 60, fl. 1. — Cu ajutorulu noveloru sifone de chipuri si de cetitu, copii potu inveti a ceti, joanda-se si fara nice una instructiune, 1 buc. 1. Prin joculu cu novelu scole de lucru, copii potu inveti diferit e lucruri de simana, 1 buc. cr. 80, fl. 1, 20, 2, 8.

- Globuri, 1 buc. cr. 50, 80, fl. 1, 1, 50, 2.
Laternu magic, numita farmaceutoria este petrecerea cea mai placuta pentru tineru si betranu, 1 buc. cu 12 chipuri cr. 65, 85, fl. 1, 50, 2, 3, 4, pana la 5.
Unu micu instrumentu, numitu paserea miraculoasa, cu care se pote imita canteculu ori-carui paseri; acésta jocarie interesanta costa numai 25 cr.
Laditia englesa cu instrumente, impluta cu tote instrumentele trebuintiu in casa, 1 buc. fl. 1, 1, 50, 2, 2, 50, 3, 4; acela-si micu pentru copii, cr. 25, 35, 60, 80, fl. 1.
Jocurile Frébil-ine, forte bune spre ocupatiune proprie, assortimentu mare, pentru copii si fete de ori-ce etate, 1 jocu cr. 80 fl. 1, 50, 2, 2, 50, 3, 3, 50.
Tipografie, complete, cu alfabetu si utensilie, pentru copii adulti cr. 85, fl. 1, 20, 2, 50, 3, 4, pana la 5.
Una carte de insemnatu si chindisitu, frumosa, cu 30 modele nove, cr. 5. — Si alte jocuri pline de inventiura, pre aleu. Jocurie diferite, impachetate in siatule, in sute de esemplarie, pentru fete si copii, 1 buc. cr. 10, 20, 40, 60, fl. 1, 2.
Nonelu artiele pitreconice de salonu ofera una surprinzariu, 1 buc. petrecere placuta, fara a lasa mirosu neplacutu, in assortimentu-dere si una cr. 3, 5, 8, 10, 15.
Vetre de feru, bucatarie, staulu, pravalie, odai, salone, cu séu fara intocmire.
Teatru de copii, cr. 35, 60, fl. 1, 20.
Casete de pastarare, cr. 10, 20, 30.
Jocuri metamorfosice, cr. 30, 40, 60, 80.
Jocuri de ruleta, cr. 35, 50, 80, fl. 1.
Sioreci in masina de fugitu, cr. 60.
Caru de fecu cu masina de fugitu fl. 1, 50, 2, 2, 80.

- Orologie de copii, fina, cu catatoriu, cr. 35.
Alte sortu, cr. 10, 15, 20, 30, 40.
Pistole, carabine, puse cu efectu pocnitoriu, 1 buc. cr. 20, 40, 80, fl. 1, 30, 1, 50.
Sabie de Huijoca, de 20, 30, 40; de oclen, cr. 90, fl. 1, 30.
Assortimentu mare de jocurie magnetiche, cari nota in apa in directiunea magnetulu, 1 siatula cr. 15, 20, 30, 50, 80.
Serviciu de porcelanu pentru cafea, then (ciain) séu bucate, dupa marima, cr. 60, 80, fl. 1, 1, 50, 2, 2, 50.
Cassetele farmaceutorie, compuse nou, sunt forte interesante si amuzante pentru ori-ce etate. Este una cassetta frumosa, cu diferite aparate de scamatoria complicate pre d'in alura, cu introducerea apriatu, incatu ori-cine pote face cele mai frumoase scamatorii (a la Bostu) cu cea mai mare usinitate. — Una cassetta, dupa numerulu aparatelor, fl. 1, 40, 1, 80, 2, 30, 2, 50, 3, 50.
Pamentulu si locuitorii seli, forte de recomandat pentru copii preceptu; este una cutia cu globulu pamentulu, esecutata dupa regula si toti locuitorii pamentulu facuti cu coloru in portulu loru nationalu. Sub fa-care se afla numele in trei limbe; costa numai 35 cr.
Animale imbracate cu pele, forte durabile, 1 buc. cr. 30, 50, 80, fl. 1, 1, 50, 2.
Animale diferite, cu voce naturale, cr. 50, 80, fl. 1, 50, 1, 50, 2, 2, 50.
Equipage, cabriolete, sacre, confortabile si alte carute, construite d'in tinichia, forte durabile si frumose zugravite, tote cu cal, cr. 80, 50, fl. 1, 1, 50.
Fotografulu, unu jocu petrecutoriu, prin care se potu produce fotografie adeverate, 1 buc. dimpreanu cu avisarea cr. 20, 40.
Joculu americanu de soldati, cu trei bucati concentrate in un'a. Este atindardulu libertatii americane, care servesece totu-odata ca trompeta si postulu cu pocnitoriu, 1 buc. forte frumosa, 80 cr.

Una multime de alte jocarie si jocuri sociale, cari nu se potu tote numi, se potu afla cu aceste pretiuri numai si numai in depositulu subsemnatulu. — Listele pretiurilor, cari sunt forte interesante, se impartu gratis.

A. FRIEDMANN in Viena, Praterstrasse Nr. 26.